

ปีชวาวนายุค ๔.๐ เคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก

ชวาวนาไทยกว่า ๒๘ ล้านคน ถูกสอยยลจากการเมืองทุกยุค หวังฐานเสียงชนะเลือกตั้ง กลายเป็นปัญหาหมักหมม ไร่ซืดแข่งขัน กตฐานะยากไร่ ถึงเวลาชวาวนายุค ๔.๐ ทวงคืนศักดิ์ศรี ทำธุรกิจมีกำไร

“ข้าว” ถือเป็นพืชการเมืองในทุกรัฐบาล เพราะเกี่ยวข้องกับประชาชน ชวาวนากว่า ๒๘ ล้านคน จาก ๓.๙ ล้านครัวเรือน บ่อยครั้งชวาวนาจึงต้องตกเป็นเครื่องมือทางการเมือง นักการเมืองหาเสียงโดย ชูจุดขายนโยบายของแต่ละพรรค ข้าวจะเป็นหนึ่งในโปรโมชันที่พรรคการเมืองส่งมาเอาใจคนกลุ่มนี้ ด้วยวาทกรรมที่ว่า “ต้องการช่วยคนจน” ถึงจะได้กุมฐานเสียง คว่าชัยชนะเลือกตั้ง ได้จัดตั้งรัฐบาล นั้นจึงตามมาด้วย “ช่องโหว่” และ “ปัญหานานา” หลังรัฐทุ่มเทงบประมาณเพื่อเอาใจชวาวนา โดยเฉพาะ โครงการ “รับจำนำข้าวทุกเมล็ด” หวังอุ้มชวาวนาจึงไม่ต้องออกแรงผลิตแบบเน้นคุณภาพ ผลิตออกมาเท่าไร ไม่ต้องกลัวว่าจะไม่มีตลาดรองรับ เพราะรัฐบาลยินดีรับซื้อ โดยให้ราคาสูงกว่า ตลาดถึง ๕๐% ตัวเลขจากสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ประเมินการใช้ งบประมาณจากโครงการรับจำนำ ๓ ปีที่ผ่านมา รวมมูลค่า ๙.๘ แสนล้านบาท จากการรับซื้อข้าว ๕๔.๔ ล้านตัน หรือ ๕๓% ของผลผลิต รวมมูลค่าความเสียหายทั้งสิ้น ๕๘๕,๐๐๐ ล้านบาท จนทำให้มี ข้าวเก่าค้างสต็อกที่ต้องรอการจัดการถึง ๑๗-๑๘ ล้านตัน นั้นจึงเป็นบทเรียนทำให้ที่ประชุม คณะกรรมการนโยบายและการบริหารจัดการข้าว (นบข.) โดยมีพล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน กำหนดแผนดำเนินงานการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ที่จะต้อง ติดตาม ประเมินผลปรับปรุงแก้ไขทุกปี ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ข้าวไทย ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๑ เพื่อยกระดับไปชวาวนาไทยสู่ “ยุค ๔.๐”

โดยปีล่าสุด ฤดูกาลผลิต ๒๕๖๐/๒๕๖๑ เป็นการทำงานปีที่ ๒ ที่ให้ทุกจังหวัดจัดทำ “แผนปฏิบัติงาน” ภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจรระดับจังหวัด ส่งให้กับกรมการข้าว โดยมีทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้องทำงานอย่างบูรณาการ ประกอบด้วย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดูแลเรื่องการพัฒนากระบวนการผลิต ปรับปรุงพันธุ์ข้าว และลดต้นทุน กระทรวงพาณิชย์ ดูแลเรื่อง การตลาด กลางน้ำ จนถึงปลายน้ำ ด้านราคาซื้อขาย เป็นธรรม ควบคุมคุณภาพ จนถึงส่งออกโดย นายบุญฤทธิ์ กัลยาณมิตร อธิบดีกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ อธิบายถึงมาตรการช่วยเหลือ

เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๐/๖๑ ที่เน้นการบริหารจัดการ“ซัพพลายเชน” ตั้งแต่กลางน้ำจนถึงปลายน้ำ เพื่อบริหารจัดการข้าว ในช่วงที่ผลผลิตจะออกมาพร้อมกันใน เดือนพ.ย.และธ.ค. จากข้าวทั้งปีมีปริมาณทั้งปี เฉลี่ย ๓๐ ล้านตัน บวกลบ ๕-๖% ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ต่างๆ อาทิ ภัยธรรมชาติ โรคระบาด โดยมีแผนการบริหารจัดการความต้องการตลาด (ดีมานด์) และผลผลิต (ซัพพลาย) รวม ๗ มาตรการ ประกอบด้วย

➤ ๑.การจัดการรถเกี่ยวให้เกษตรกรในช่วงผลผลิตออกมากทั้งประเทศมี ๑๖,๐๐๐ คัน ที่จะสามารถจองรถเกี่ยวผ่านแอป “ชาวนาไทย” เพื่อนำเข้ามาบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ จัดเวลาการเก็บเกี่ยว ไม่กระจุกบางจังหวัดบางเขต เดิมทีเก็บเกี่ยวผ่านนายหน้า เมื่อเปลี่ยนมาให้ชาวนาติดต่อตรงกับผู้ประกอบการรถเกี่ยวที่จะช่วยให้ต้นทุนค่าเกี่ยวข้าวค่อยๆ ลดลงได้ จากปัจจุบันเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๕๐-๘๐๐ บาทต่อไร่

➤ ๒.ช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าวให้เกษตรกรทุกราย ไร่ละ ๑,๒๐๐ บาท รายละไม่เกิน ๑๐ ไร่ ไม่เกิน ๑๒,๐๐๐ บาท (ประมาณ ๒,๔๐๐-๓,๐๐๐บาทต่อตัน)เพื่อช่วยลดต้นทุนที่สูง

๓.สินเชื่อชะลอการขายข้าวนาปี โดยให้เกษตรกรเก็บไว้ในยุ้งฉาง รอราคาดีจึงขาย โดยให้ค่าเก็บรักษาในยุ้งฉางตันละ ๑,๐๐๐ บาท จ่ายเงินในวันชำระหนี้ ต้นละ ๕๐๐ บาท ในช่วง ๑ พ.ย.๖๐- ๒๘ ก.พ. ๖๑ จะช่วยทำให้ชาวนาไม่เร่งขายข้าว โดยมีเงินจํานําข้าวที่เก็บไว้ในยุ้งฉางมาช่วยลดต้นทุน โดยให้ราคาตันละ ๑๐,๘๐๐ บาท ข้าวเปลือกหอมมะลิ และข้าวเปลือกเจ้าตันละ ๗,๒๐๐ บาท ชาวนาไม่เร่งขายข้าว ราคาข้าวก็จะไม่ตก

➤ ๔.สินเชื่อให้กับ “สถาบันเกษตรกร” เพื่อรวบรวมหรือแปรรูป ในอัตราดอกเบี้ย ๑% เป็นการช่วยกันรวบรวมการเก็บสต็อกข้าวอีกแรงในรูปแบบ การรวมกลุ่มเป็นชุมชนข้าว วิสาหกิจ และสหกรณ์ กลไกนี้จะทำให้ช่วยการรวมกลุ่มเข้มแข็งมีเงินไปรวบรวมการซื้อขายข้าวจากเกษตรกร

➤ ๕.ชดเชยดอกเบี้ยให้ “ผู้ประกอบการค้าข้าว” ในการเก็บสต็อก รัฐบาลชดเชยดอกเบี้ย ๓% เช่น โรงสี หรือผู้ค้าข้าว ที่เป็นลูกค้าธนาคารต่างๆ เมื่อรับซื้อข้าวขึ้นมา สามารถใช้เป็นสินทรัพย์ (Asset) ที่จะค้ำประกันวงเงิน ในการขอสินเชื่อจากธนาคาร โดยภาครัฐจะชดเชยดอกเบี้ยให้ ๓% โดยทั่วไปดอกเบี้ย ประมาณ ๗% เป็นการช่วยให้โรงสีมีกำลังนำข้าวสู่ระบบโดยราคาไม่ตก

➤ ๖.จัดตลาดนัดข้าวเปลือกให้เกษตรกรมีทางเลือกในการขาย เป็นการมาเจอกันของผู้ค้าข้าวและผู้ผลิตจากทั่วประเทศ เมื่อทางเลือกของตลาดมากขึ้น การซื้อขายมีการแข่งขันราคากัน ผู้ผลิตสามารถเลือกตามความพอใจได้ ในราคาที่เป็นธรรมมากขึ้น

➤๗.เชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์ และข้าวมาตรฐานสินค้าเกษตร หรือ GAP (GAP -Good Agricultural Practices) โดยการสนับสนุนค่าตรวจรับรอง จัดสรรโควตาส่งออกข้าวไปสหภาพยุโรป (EU) และอุดหนุนให้เกษตรกร เพื่อส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์

“เกษตรกรไทยยุค ๔.๐ จะรู้เท่าทันตลาด โดยมีข้อมูลข่าวสารอยู่ในมือ ผ่านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รู้ว่าเวลาใดควรขายข้าวได้ หูไวตาไว ตูจิ้งหะ โดยทางภาครัฐส่งข้อมูลผ่านมือถือผ่านแอปพลิเคชัน ขาวนาไทย และไลน์ เพื่อเทียบราคาวินต่อวัน จังรู้ว่าวันไหนควรขายข้าว และรู้จิ้งหะ วันไหนควรเก็บไว้”

#เศรษฐกิจฐานราก #เกษตรกรไทยยุค ๔.๐ #ข้าว

เรียบเรียงโดย : นางสาวลลิตภัทร บรรณวิชัย นักจัดการงานทั่วไป
ศูนย์บริการข้อมูลประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Information Center)
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
ประจำเดือน มกราคม ๒๕๖๑

ขอขอบคุณข้อมูลอ้างอิง : <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/๗๘๒๑๔๗>

กรุงเทพธุรกิจ
กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์